AiSD

Rafał Włodarczyk

INA 4, 2025

Contents

1 Lecture I - Losowe sortowanie **1**
1.1 Worst-case analysis 1
1.2 Average-case analysis 1
1.3 Analiza losowego sortowania 2
1.4 Insertion Sort (A, n) 2
1.4.1 Worst-case analysis - Insertion Sort (A, n) 3
1.4.2 Average-case analysis - Insertion Sort (A, n) 3
1.5 Przykład złożoności 3

2 Lecture II - Merge Sort **3**
2.1 Merge sort $(A, 1, n)$ 3

1 Lecture I - Losowe sortowanie

Definiujemy problem:

1. Input: $A = (a_1, \ldots, a_n), |A| = n$
2. Output: Permutacja tablicy wyjściowej $(a'_1, a'_2, \ldots, a'_n)$, takie że: $a'_1 \leqslant a'_2 \leqslant \cdots \leqslant a'_n$.

1.1 Worst-case analysis

$$T(n) = \max_{\text{wszystkie wejścia}} \{\#\text{operacji po wszystkich |n|-wejściach}\} \tag{1}$$

1.2 Average-case analysis

Zakładamy pewien rozkład prawdopodobieństwa na danych wejściowych. Z reguły myślimy o rozkładzie jednostajnym. Niech T - zmienna losowa liczby operacji wykonanych przez badany algorytm.

$$\mathbf{E}(T) - \text{wartość oczekiwana T} \tag{2}$$

Później możemy badać wariancję, oraz koncentrację.

1.3 Analiza losowego sortowania

Dla poprzedniego algorytmu zobaczmy, że: $n! \sim \sqrt{2\pi n}\left(\frac{n}{e}\right)^n$ $\left[\text{czyli } f(n) \sim g(n) \equiv \lim_{n\to\infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 1\right]$. To jest tragiczna złożoność.

1.4 Insertion Sort (A, n)

$(A, n) = ((a_1, a_2, \ldots, a_n), n)$

```
for j = 2...n
{
    key = A[j]
    i=j-1
    while(i>0 && A[i]>key) {
        A[i+1] = A[i]
        i = i - 1
    }
    A[i+1] = key
}
```

Przykład: $A = (8, 2, 4, 9, 3, 6), n = 6$

- $8_i, 2_j, 4, 9, 3, 6 \quad j = 2, i = 1, key = 2$ while
- $2, 8_j, 4, 9, 3, 6$
- $2, 8_i, 4_j, 9, 3, 6 \quad j = 3, i = 2, key = 4$ while
- $2, 4, 8, 9, 3, 6$
- $2, 4, 8_i, 9_j, 3, 6 \quad j = 4, i = 3, key = 9$ no while
- $2, 4, 8, 9_i, 3_j, 6 \quad j = 5, i = 4, key = 3$ while
- $2, 3, 4, 8, 9, 6$
- $2, 3, 4, 8, 9_i, 6_j \quad j = 6, i = 5, key = 6$ while
- $2, 3, 4, 6, 8, 9$

```
| <= x | > x | x | ... |
| <= x | x | > x | ... |
```

Porównujemy element ze wszystkim co jest przed nim - wszystko przed j-tym elementem będzie posortowane. Insertion sort nie swapuje par elementów w tablicy, a przenosi tam gdzie jest jego miejsce.

1.4.1 Worst-case analysis - Insertion Sort (A, n)

Odwrotnie posortowana tablica powoduje najwięcej przesunięć. Ponieważ ustaliśmy że liczba operacji w while zależy od j, wtedy:

$$T(n) = \sum_{j=2}^{n} O(j-1) = \sum_{j=1}^{n-1} O(j) = O\left(\sum_{j=1}^{n-1} j\right) = \tag{3}$$

$$= O\left(\frac{1+n-1}{2} \cdot (n-1)\right) = O\left(\frac{(n-1)\cdot(n)}{2}\right) = O\left(\frac{n^2}{2}\right) = O(n^2) \tag{4}$$

c

1.4.2 Average-case analysis - Insertion Sort (A, n)

Policzmy dla uproszczenia, że na wejściu mamy n-elementowe permutacje, z których każda jest jednakowo prawdopodobna $p = \frac{1}{n!}$. Spróbujmy wyznaczyć $\mathbf{E}$, korzystając z inwersji permutacji. Wartość oczekiwana liczby inwersji w losowej permutacji wynosi:

$$\mathbf{E} \sim \frac{n^2}{4} \tag{5}$$

Pominęliśmy stałe wynikające z innych operacji niż porównywanie. W average-case będziemy około połowę szybiciej niż w worst-case.

Pseudokod bez przykładu jest słaby.

1.5 Przykład złożoności

Patrzymy na wiodący czynnik.

$$13n^2 + 91n\log n + 4n + 13^{10} = O(n^2) \tag{6}$$

$$= 13n^2 + O(n\log n) \tag{7}$$

Chcielibyśmy gdzie to konieczne, zapisać *lower order terms.*

Pytanie o dzielenie liczb - istnieją algorytmy, które ze względu na arytmetyczne właściwości liczb sprawiają, że mniejsze liczby mogą dzielić się dłużej niż większe. Podczas tego kursu nie omawiamy złożoności dla takich algorytmów.

2 Lecture II - Merge Sort

2.1 Merge sort $(A, 1, n)$

Niech złożoność T(n) - złożność algorytmu.

Funkcja merge sort

```
O(1)          | if |A[1...n]| == 1 return A[1...n]
              | else
T(floor(n/2)) |     B = MERGE_SORT(A,1,floor(n/2))
T(ceil(n/2))  |     C = MERGE_SORT(A,floor(n/2)+1, n)
O(n)          |     return MERGE(B,C)
```

Funkcja merge

```
MERGE(X[1...k], Y[1...l])
if k = 0 return Y[1...l]
if l = 0 return X[1...k]
if X[1] <= Y[1]
    return X[1] o MERGE(X[2...k], Y[1...l])
else
    return Y[1] o MERGE(X[1...k], Y[2...l])
```

```
MERGE(A,B)
2 1 ---> [1] + MERGE(A,B (bez 1))
7 9
13 10
19 11
20 14

2 9  ---> [1,2] + MERGE(A (bez 2),B)
7 10
13 11
19 14
20 .

... ---> [1,2,7,9,10,11,13,14]
19 .
20 .

... ---> [1,2,7,9,10,11,13,14,19,20]

[10], [2], [5], [3], [7], [13], [1], [6]
[2, 10], [3,5], [7,13], [1,6]
[2,3,5,10], [1,6,7,13]
[1,2,3,5,6,7,10,13]
```

Złożoność obliczeniowa merge-a wynosi $O(k+l)$ - w najgorszym przypadku bierzemy najpierw z jednej strony, potem z drugiej i na zmianę.

$$T(n) = T\left(\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor\right) + T\left(\left\lceil \frac{n}{2} \right\rceil\right) + O(n) \tag{8}$$

$$T(n) = 2 \cdot T\left(\frac{n}{2}\right) + O(n) \tag{9}$$

Rozpiszmy tzw drzewo rekursji:

```
        cn                                | cn
       /  \                               |
  cn/2      cn/2                           | cn
  /   \     /   \                          |
cn/4 cn/4 cn/4 cn/4                        | cn
                                           |
      [...]                                | ...
                                           |
O(1) ... O(1) ... O(1) # liści mamy n      | cn
```

Musimy dodać wszystkie koszty, które pojawiły się w drzewie. Dodajmy piętra, a następnie zsumumjmy. Żeby znać wysokość drzewa interesuje nas dla jakiego h zajdzie $\frac{n}{2^h} = 1$

$$\frac{n}{2^h} = 1 \implies 2^h = n \implies h = \log_2 n \tag{10}$$

Zatem złożność:

$$\sum_{i=1}^{\log n} cn = cn \log n \sim O(n \log n) \tag{11}$$